

gulares, vel Sæculares Sacerdotes, qui Animarum Zelo succensi tam præclaro ministerio totos sese devoveant. Quâ in re opportunum ducunt Patres Ordinarios locorum monere, ut quâ meliori et efficaciori ratione judicaverint ipsi, reditus provideant idoneos Missionariis sustentandis; et quum actu Missionibus dant operam, si quando congregationes illorum expensis solvendis impares forent, atque etiam quum domum redeunt ut vires renouent, orationi insistant, ac studiis necessariis incumbant.

475. Meminerint vero viri illi, qui ad Missionem vocantur, se in auxilium tantum Pastorum arcessiri. In eo igitur toti sint, ut fideles per poenitentiam et bona opera ad sacram synaxim digne recipiendam præparent, nec unquam desint tum publicis concionibus, tum privatis hortationibus, æternas veritates alte in omnium animis imprimere: simul vero ignaros doceant, errantes in viam revocent, ac omnibus media opportuna salutis præbeant. In rebus autem quæ parœcia curam, vel administrationem respiciunt, ne se immisceant. Cum populo dum agunt, de eo quod laudandum est, disserant; quod ipsis censura dignum videtur, inconsulto Pastore discrete taceant. Si quid vero corrigendum ipsis occurrerit, comiter illud pastori indicent ejusque audiant opinionem; vel, si necessarium judicaverint, ea de re Episcopum certio-rem faciant. “Memores tamen sint conditionis suæ;” et caveant ne inopportuno vel incauto Zelo bonum, quod ex eorum laboribus provenire potest, vel præpediant, vel certe minuant.

476. Diligenter etiam præcaveant, ne illorum ratio agendi ullam vel levissimam turpis lucri speciem præ se ferat. Quapropter illa omnia sedulo evitent, quæ populi mentibus hujusmodi suspicionem ingerere possent, quæ quidem gravissimo foret Missionis damno. Consultum igitur futurum duxerunt Patres, si antequam prædicti Missionarii Collectas aggredi-

antur, vel etiam libros pios, Rosaria, Cruces, Numismata, aliaque hujusmodi, in Congregationibus ubi fiunt Missiones vel per se vel per alios vendant, tam Pastoris prævium assensum, quam Ordinarii obtineant approbationem.

CAPUT III.

DE CONFRATERNITATIBUS INSTITUENDIS.

477. Zelus Sacerdotis maxime in hoc exhibendus est, ut omni industria adhibita iis utatur mediis, quæ ad homines a peccatis arcendos et ad virtutis exercitium alliciendos pertinent. Inter quæ præcipuum locum habent piæ illæ Sodalitates, seu Confraternitates, quæ ab Ecclesia probatæ, et ex Indulgentiarum thesauro ditatæ, nostri præsertim sæculi malis corrigendis aptissimæ videntur. Viget nunc ubique *associationis* (uti ajunt) studium, per quod homines callidi alios quamplures in ruinam tam temporalem quam æternam facillime trahunt. Si vero recte hæc *associationis* notio intelligatur, ea Catholica prorsus dici debet. Provenit enim ex principiis Catholicæ fidei, quibus omnes Christianæ gentes a primordiis imbutæ sunt, quæ illarum mentibus alte infixæ manent, etiam cum per hæresim ab Ecclesia defecerint. Atque illis quidem præclaris fidei sæculis, quæ falso ignorantia fuisse tempora quidam dicunt, undique vigeant societates, quarum quævis duo commoda nunc plerumque ab invicem divisa præstabat, cum esset simul et pia Confraternitas, et mutui auxilii societas.

478. Cum ultimus Ecclesiæ finis sit salus animarum, fovere debent sacerdotes illas præcipue Confraternitates, quæ pietati conservandæ vel augendæ directe conducunt, et hanc ob

causam plurimis Indulgentiis ab Ecclesia ditatae sunt. Hujusmodi vero sunt:

I. Confraternitates Sanctissimi Sacramenti, Adorationis Perpetuae, Adorationis Nocturnae, et aliae quae ad Augustissimum Eucharistiae Mysterium referuntur. Optarent Patres, ut hae Sodalitates apud nos in posterum majori ubique studio foveantur;

II. Confraternitas Sacratissimi Cordis Domini Nostri Jesu Christi; cum Ecclesia pronuntiaverit hanc devotionem modo speciali horum temporum necessitatibus convenire;

III. Confraternitates, quae omnibus in locis magno numero in honorem Beatissimae Virginis Mariae erectae sunt, inter quas generaliter loquendo antiquiores antepone praestat; recentiores tamen minime negligantur, quas Indulgentiis Ecclesia locupletaverit, uti, e. g. Rosarii Viventis Societas;

IV. Alacriter item propagandae sunt pia Societates honori Sancti Josephi, Beatae Virginis Sponsi augendo; eas enim sibi gratas esse non semel declaravit Summus Pontifex Pius Nonus;

V. Opportunum etiam videtur societates fovere Sanctis Angelis, maxime Custodibus colendis; quam devotionem summopere omnibus inculcant Patres;

VI. Simul, ut plura complectens bona, quae tum ipsi precanti, tum omnibus hominibus praesertim vero peccatoribus, Deo opitulante benevertent, commendant Patres *Apostolatus* (ut dicitur) *Orationis* pientissimum opus, quod jam a SS^{mo} Domino Nostro Pio PP. IX. probatum fuit per Breve Apostolicum Cajetae¹ datum, dum ibi ab Urbe exul commoraretur, ac deinde per aliud Breve Romae² editum. Ita enim consilio Apostoli morem gerimus, qui voluit "primum omnium fieri obsecrationes, orationes, postulationes, gratiarum actiones pro omnibus hominibus."³

¹ 19 Aug., 1849.

² 26 Feb., 1861.

³ I. Tim. ii., 1.

VII. Huic valde affinis est alia Societas, precibus fundendis pro conversione ad fidem A catholicorum hujus regionis instituta. Eam jam commendarunt Patres superioris Concilii Plenarii, sequenti decreto:

Commendamus fidelibus, ut societatem ineant, preces fundendi causa, ad A catholicorum omnium qui nobiscum versantur patriae necessitudine conjuncti conversionem, ut erroribus omnibus rejectis, uno ore glorificent Deum, in fidei unitatem concurrentes. Porro supplicandum Summo Pontifici duximus, ut indulgentiarum concessione foveat hoc pium studium, eas omnibus tribuens qui eum in finem preces fundunt.¹

Tam pium opus, ad quod nos urget vel ipse amor patrius, maxime laudandum censuerunt Patres, simulque vota expriment ut ubique in hisce Provinciis instituantur.

VIII. Omni insuper studio prosequendas declarant illas Societates quae simul et pietatem foveant, et augmentum religionis, atque Ecclesiae dilatationem. Inter quas eminet Societas Fidei Propagandae, quae maxime Catholica est, et a qua tot ac tanta bona in rem Catholicam in his regionibus jam derivata sunt. Eam, ut par est, commendarunt decedentes nostri in primo Concilio Plenario, hisce verbis:

Hortantur Patres ut ubique per hasce Provincias pia ad propagandam fidem Societas extendatur ac promoveatur, quae in Galliis cum tanto religionis profectu existit.²

Huic affinis est Societas Sanctae Infantiae. Praecipue vero laude ac commendatione dignissimam duxerunt Patres Sancti Petri Archiconfraternitatem, cujus utilitatem, immo necessitatem alio in loco jam inculcarunt.

IX. His demum adjungendae sunt Societates quae simul operibus pietatis incumbunt, et opera misericordiae, sive quae animas sive quae corpora juvent, exercent. Inter illas primo

¹ Balt. Num. 98. SS^{mus} Dominus Noster Pius PP. IX. petitioni superius expositae benigne annuit, atque indulgentias nonnullas in perpetuum concessit, die 5. Septembris, 1852. — Vide Appendicem, num. xxxiv.

² Ibid., 97.

venit Societas a S. Vincentio a Paulo dicta, quæ late diffunditur, temporum nostrorum adjunctis aptissima est, et uberrimos fructus non una in regione jam tulit.

479. Sunt plures ex supradictis societatibus quæ tum viros tum fæminas complectuntur, aliquibus mulieres excludentibus. Omnino itaque instituendæ et fovendæ esse videntur piæ mulierum Sodalitates, quæ necessitatibus tum spiritualibus, tum corporalibus, maxime sequioris sexus, efficacius provideant, infantibus, pueris et puellis præsertim orphanis, ægrotantibus, senibus, pauperibus, omnibus demum egentibus vitæ necessaria suppeditantes, et de iis præsertim curam gerentes qui vel de fide vel de praxi religionis periclitantur.

480. Cum vero manifestum Patribus sit piæ societates magno numero et diversa forma instituendas esse in unaquaque diœcesi, pro diversis locorum et temporum necessitatibus, hæc regulæ generalis instar in earum moderamen notare voluerunt.

I. Novæ societates non instituantur, si veteres sufficiant. Si enim facilius aures præbeantur novitati, veteres societates certo periclitabuntur, novarum successus anceps erit.

II. Sacerdos novam non instituat societatem, nisi veniâ præhabita Episcopi, quæ in scriptis dari et servari debet.

III. Si novas societates instituere necessum sit, adhibeantur, in quantum fieri possit, veterum regulæ et agendi praxis, ut Indulgentias quibus istæ auctæ sunt, novi socii lucrari possint.

IV. Societas nova ab Episcopo ne probetur, quam non constat esse prorsus Catholicam, tum quoad finem quem sibi præstituunt socii, tum quoad leges quibus devinciuntur, et quæ absolute auctoritati canonice Episcopi non subjaceat. Alias tolerare forte quandoque licet, ast minime probandæ sunt.

481. Optimum etiam fore duxerunt Patres si, ut mos erat

avitæ fidei sæculis, Operariorum Sodalitates, quæ in mutuum auxilium inter ipsos coalescunt, reduci ad normam Catholicam possent, et Ecclesia benedicente institui. Sic enim quæ sæpe exinde oriuntur mala præcaverentur; plura vero bona spiritualia et temporalia perciperentur.

482. Demum, ut ad piæ sodalitates fideles alliciantur, exteriora adhibeantur media oportet; celebrentur scilicet earum festi dies speciali cum solemnitate; appositæ illis fiant instructiones; in processionibus, et aliis Ecclesiæ cæremoniis, quantum per rubricas liceat, locus proprius illis detur; omnis tandem honoris illis deferendi occasio arripiatur. Sic enim iis dilatatis, bona obvenient quamplurima; magno vero adjumento pastoribus animarum piæ illæ Sodalitates erunt.

CAPUT IV.

DE NIGRORUM SALUTE PROCURANDA.

483. Cum Pastorum sit totius gregis sibi crediti curam gerere, speciatim illis onus incumbit pro iis invigilandi qui vel majori periculo exponuntur, vel minori virtute præditi difficiliter Satanæ conatibus resistere possunt. "Debemus" enim "nos firmiores imbecillitates infirmorum sustinere;"¹ et quantum in nobis est, omnibus, pro quibus Christus sanguinem fudit, redemptionis beneficia exhibere.

484. Libenter itaque iis assentimur, quæ de salute et Christiana educatione emancipatorum Nigrorum uniformi ratione procuranda habentur in Instructione ab Emo. Cardinali Præfecto Sacræ Congr. de Propaganda Fide, data² ad R^{mm} Delegatum Apostolicum pro hoc Concilio Plenario habendo.

¹ Rom. xv., 1.

² 31 Jan., 1866. Refertur, *supra*, in Actis.

Ut enim ibi dicitur, “de ea re agitur, quæ summæ prorsus necessitatis est; cui nisi statim provideamus, tantam messem in horrea Christi colligendo, hominum inimicorum fraudibus, ac cupiditati, irreparabili plane damno objiciemus.” Et sane cum quotidie videamus heterodoxos homines nulli labori parcere, ut erronea de religione placita mentibus Nigrorum inserant, nos, qui Christi boni Pastoris ministri et adjutores sumus, vel per segnitiam vel per incuriam eos deserere, prorsus dedeceret. Hæc enim est vera charitas, si non bona tantum temporalia hominibus augeantur, verum si participes fiant summi illius ac pretio omni majoris beneficii, libertatis scilicet illius veræ, quæ filii Dei nominamur et sumus, quam Christus moriens in cruce, veteri hoste profligato, omnibus nullo excepto hominibus comparavit.

485. At vero diu collatis, ut rei magnitudo postulabat, consiliis, id certum omnino videtur, non uno eodemque modo in omnibus nostris diocesisibus agi hac in re posse. Aliter enim alii homines judicia ferunt; alia aliis in locis sunt rerum adjuncta, aliæ difficultates quæ erunt superandæ, alia media quæ forte præsto erunt. Vix igitur et ne vix quidem, in tanta regionum amplitudine et diversitate regula generalis statui potest. Unde melius videtur si Ordinariorum zelo ac prudentiæ decernendum relinquatur, quid in diversis locis in bonum Nigrorum sit agendum. Si itaque, omnibus bene perpensis, Ordinarius in Domino videatur saluti Nigrorum profuturum, ut ecclesiæ separatæ pro ipsis construantur, omnino laudandus erit, qui hoc opus, debita cum licentia, fuerit aggressus. Si vero alibi consultius judicabitur Nigros potius invitare ad ecclesias jam erectas simul cum aliis frequentandas, curet Ordinarius id ea fieri ratione, ut amplius nulli accusationi vel accusationis prætextui Ecclesia subjiciatur. Hoc enim graviter onerat conscientiam nostram, ut omni ad Christum accedere volenti pateat aditus; omnibus petentibus

præsto sint, qui sacramenta ministrent; ac omni modo provideatur locus, in quo omnes, qui volunt, diebus Dominicis ac festis Missæ tremendo sacrificio adstare possint. Quod si per socordiam præstitum haud fuerit, opprobrium maximum is merebitur, qui officii oblitus, media salutis omnibus petentibus non præbuerit, sive nigri sint illi, sive alii, qui ob ejus incuriam perierint. Judicem enim olim habebit Illum, “qui pusillum et magnum fecit, et cui æqualiter cura est de omnibus.”¹

486. Sed jam nos docuit Christus, pastori bono non satis esse de iis qui sunt in ovili curam habere, vel etiam ostium apertum tenere ita ut omnes ingredi possint. Si enim vel unam ovem perdiderit, alias dimittens, eam quærens per aspera vadit et montana loca, frigoris vel caloris intemperiem nihili facit, dura quæque et ardua superat, donec tandem lætus redeat inventam super humeros ferens. Neque nos igitur contenti esse debemus, si volentibus præsto simus; sed et nolentes compellendi sunt, ut intrent, et cœnæ magnæ assideant.²

487. Maxime itaque in votis habemus, ut viri Apostolici missiones in locis ubi abundat multitudo Nigrorum instituunt, ad quas istius coloris homines invitent. Si enim omnibus methodus ista Verbi Dei prædicandi plura affert bona, iis potissimum proderit, qui rerum divinarum ignari, et res omnes sensibus metientes, acriori indigent stimulo, ut ad cœlestia percipienda se tandem erigant. Ordinarios itaque locorum, animarumque pastores in Domino hortamur atque obsecramus, ut nulla morâ interposita, missionum beneficia Nigris, qui illorum curæ demandati forte sunt, omnino procurent.

488. Attamen probe novimus difficultatem maximam in eo esse sitam, quod sacerdotes tanto numero non habeamus, ut magnum hoc opus rite ubique instituatur. “Parvuli petunt

¹ Sap. vi., 9.² Luc. xiv., 16-23.

panem, et non est qui frangat eis.”¹ Præcipue itaque curandum, ut operariorum numerus augeatur. Sacerdotes per viscera misericordiæ Dei nostri rogamus et obsecramus, ut quantum in ipsis est, huic operi vires, tempus, seipsos denique totos, si fieri potest, devoveant. Superiores ordinum Regularium aliquos ex suis alumnis designent, qui in auxilium veniant Episcoporum; sacerdotes sæculares, quos in hoc opus Dominus vocaverit, omnibus aliis relictis, Nigrorum saluti procurandæ, debita præhabita Ordinarii venia, se totos tradant. Si qui etiam ex sacerdotum copia, quâ regiones Europæ Catholicæ lætantur, Dei spiritu moti nobis auxilio esse velint, illis in memoriam revocamus messem quidem multam hic esse, operarios autem paucos.

489. In hac autem re, sicut in aliis similibus apud nos, præsertim juventuti ad veram pietatem educandæ incumbendum est. Hi enim, si veritates religionis a teneris annis edoceantur, ac si eorum animi ad eam quam decet normam efformentur, primo pueri devoti, postea vero homines vere Christiani erunt. In id etiam totum incumbit sectariorum studium, ut per scholas (quas vocant) libertorum, puerorum puellarumque animis errorum portenta, quæ ipsi tenent, alte imprimant. His itaque conatibus pro virili est obsistendum. Quam rem zelo ac charitati commendamus Ordinum Religiosorum utriusque sexus, qui ex instituto pauperibus educandis operam dedunt. Seges namque uberrima ipsis colligenda offertur. Quod si tantam salutis alienæ procurandæ occasionem neglexerint, quomodo effugient!² Volumus itaque ut, ubicumque id fieri poterit, scholæ Catholicæ pro Nigris statuantur.

490. Ex peculiaribus vero rerum adjunctis in quibus versantur Nigri emancipati, timendum etiam est, ne plures ex eorum parvulis orphanæ fiant, quibus providere omnino

¹ Thren. iv., 4.² Hebr. ii., 3.

debemus. Locorum itaque Ordinarios adhortamur, ut ubi hujusmodi orta fuerit necessitas, opportunis charitatis Christianæ remediis illi occurrere satagant. Illi vero viri vel mulieres religiosi, qui orphanorum istorum curam gesserint, benedictionem uberrimam a Domino obtinebunt; Christum siquidem ipsum, in parvulis ejus omnium maxime derelictis, hospitem collegerint ac nudum cooperuerint.¹

491. Demum, de hisce omnibus, necnon et de meliori atque efficaciori methodo Nigrorum Salutem promovendi, cum varia variis in locis forent forte præscribenda, censuerunt Patres, in Conciliis Provincialibus proxime habendis, maxime vero iis in Provinciis ubi hujusmodi Nigri majori numero versantur, esse diligenter pertractandum.

¹ Matth. xxv., 34, 35.